

Bendrieji principai: 1-asis kvietimas teikti paraiškas
iniciatyvoje *Urban Innovative Actions*

15/12/2015 – 31/03/2016

Turinys

1. Įvadas	4
2. Tinkamos valdžios institucijos – kas gali teikti paraiškas	5
3. 1-ojo kvietimo teikti paraiškas temos	6
4. Finansavimo principas.....	12
5. Projekto generavimas ir rengimas	13
5.1 Partnerystė įgyvendinant iniciatyvą <i>Urban Innovative Actions</i>	13
5.2 Projekto veikla.....	15
5.3 Biudžeto straipsniai ir reikalavimus atitinkančios išlaidos	15
6. Paraiškos pateikimo procesas	16
7. Atrankos procesas.....	16
7.1 Tinkamumo ir priimtimumo patikra.....	16
7.2 Strateginis vertinimas	17
7.3 Veiklos vertinimas	18
7.4 Vertinimo rezultatų sistema	18
8. Viešieji pirkimai, auditas ir valstybės pagalba.....	18
9. Kaip gauti pagalbą	19
10. Pagrindinės datos.....	19

1. Įvadas

Kaip nurodoma ERPF 8 straipsnyje¹, ERPF gali remti naujovių diegimą tvarios miesto plėtros vietovėse. Pagal šią tvarką Europos Komisija ėmėsi iniciatyvos *Urban Innovative Actions* (UIA), kad nustatytų ir išbandytų naujus sprendimus, skirtus visai Sąjungai svarbioms tvarios miesto plėtros problemoms spręsti.

Dėl to pagrindinis UIA iniciatyvos tikslas yra suteikti visos Europos valdžios institucijoms erdvės ir išteklių išbandyti drąsias ir nepatikrintas idėjas, skirtas vieniems su kitais susijusiems iššūkiams spręsti ir patikrinti, ar jos tinkamos naudoti sudėtingomis realiomis sąlygomis. Numatoma palaikyti novatoriškus, kokybiškus, į rezultatus orientuotus ir skleistinus projektus, sukurtus ir įgyvendintus prisidedant pagrindinėms suinteresuotosioms šalims.

UIA iniciatyvai skirtas bendras apytiksliai 372 milijonų eurų ERPF biudžetas.

UIA projektai bus atrenkami nuo 2015 iki 2020 m. vykšančiuose kasmetiniuose konkursuose, kurių temą ar temas teiks Komisija.

Kiekvienam projektui gali būti suteikta iki 5 milijonų eurų bendrojo finansavimo. Nėra nustatyto minimalaus fiksuoto UIA projektų finansavimo dydžio. Tačiau nedideli projektai (t. y. prašantys mažesnio nei 1 milijono eurų ERPF finansavimo) gali būti išrenkami rečiau, nes jiems gali nepavykti įrodyti, kad jų veiksmų mastas pakankamas reikšmingoms išvadoms sukurti.

Ilgiausias projektų įgyvendinimo laikotarpis yra 3 metai.

UIA iniciatyva yra Komisijos instrumentas, kurį netiesiogiai valdo Regioninės ir miestų plėtros generalinis direktoratas. Iniciatyvai įgyvendinti Komisija įgaliojimo subjektu paskyrė Šiaurės-Pa de Kalė regioną. Iniciatyvai valdyti buvo įsteigtas nuolatinis sekretoriatas (NS).

Remdamasis suteiktais įgaliojimais, įgaliojasis subjektas rengia 1-ąjį kvietimą teikti paraiškas ir kviečia reikalavimus atitinkančias valdžios institucijas teikti projektų pasiūlymus. Šiam konkursui paskirtas 80 milijonų eurų biudžetas.

¹Europos regioninės plėtros fondo reglamentas (ES) Nr. 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

Šiame dokumente apibrėžiami 1-ojo kvietimo teikti paraiškas reikalavimai ir procedūros. Jį reikia skaityti kartu su UIA rekomendacijomis ir paraiškos formos gairėmis, skelbiamomis UIA svetainėje.

2. Tinkamos valdžios institucijos – kas gali teikti paraiškas

2 UIA straipsnyje² nurodoma, kad finansavimą UIA projektams gali gauti šios valdžios institucijos:

- bet kuri vietos administracinio vieneto, kuris pagal urbanizacijos laipsnį priskiriamas didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriame gyvena mažiausiai 50 000 žmonių, miesto valdžios institucija;
- Visos valdžios institucijų, dirbančių vietos administraciniuose vienetuose, kurie pagal urbanizacijos laipsnį priskiriami miesto, miestelio arba priemiesčio kategorijai ir kuriuose gyvena mažiausiai 50 000 žmonių, asociacijos ir grupės, įskaitant tarpvalstybines asociacijas arba grupes, skirtingų regionų ir (arba) valstybių narių asociacijas arba grupes.

Vietos administraciniai vienetai ir urbanizacijos lygio sąvokos pateikiamos Eurostate³. Konkrečiai UIA iniciatyvos kontekste vietos administracinio vieneto sąvoka reiškia demokratiu būdu išrinktą administravimo instituciją, dirbančią konkrečioje miesto teritorijoje (pvz., miesto taryba, savivaldybė, rajono taryba ir t.t.).

Kad nesiskirtų atskirų miesto valdžios institucijų ir miestų asociacijų bei grupių nurodomas bendras gyventojų skaičius, konkurso dalyviams siūloma remtis Eurostato sudarytos skaičiuoklės informacija⁴.

Tačiau kadangi ne visos valstybės narės savo teritorinius vienetus vadina vietos administraciniais vienetais, Eurostato skaičiuoklės duomenyse gali būti tam tikrų netikslumų ir trūkumų. Todėl, jeigu miesto valdžios institucija mano, kad ji atitinka konkurso reikalavimus, bet jos nėra Eurostato skaičiuoklėje, arba ji mano, kad dėl vienokių ar kitokių priežasčių informacija neatitinka tikrovės, jai siūloma dalyvauti. Tačiau abejotinais atvejais dalyvio tinkamumą nustatys UIA NS su visais atitinkamais partneriais, bendradarbiaudamas su Eurostatu.

²UIA deleguotas reglamentas (ES) Nr 522/2014: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex:32014R0522>

³Vietos administracinio vieneto apibrėžimas: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Local_administrative_unit_%28LAU%29

Urbanizacijos lygio apibrėžimas: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁴EUROSTAT/ Miestų audito duomenų bazė, atitikties lentelė LAU2-NUTS2010, EU28 (2012): <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

Miestų, kuriuose gyvena mažiausiai 50 000 gyventojų, valdžios institucijų asociacijoms ir grupėms gali priklausyti institucijos, kurioms suteiktas organizuotų aglomeracijų teisinis statusas⁵ ir kurios dėl to nacionalinių teisės aktų laikomos viena valdžios grandžių (pvz., Communautés d'Agglomération Prancūzijoje, Città Metropolitana Italijoje, Metropolitan Authorities Jungtinėje Karalystėje), tai pat ir organizuotos aglomeracijos teisinio statuso neturinčios organizacijos, kurias savarankiškai įsteigė miestų valdžios institucijos (jau esančios arba sukurtos dalyvauti UIA iniciatyvoje).

Kai asociacijos ir grupės pripažįstamos organizuotomis aglomeracijomis, institucija, įskaitant visas kitas susijusias miestų valdžios institucijas, laikoma miesto valdžios institucija.

Jei miestų valdžios institucijų asociacijos ir (arba) grupės neturi teisėto organizuotos aglomeracijos statuso, susijusių miestų valdžios institucijų prašoma nurodyti pagrindinę miesto valdžios instituciją ir asocijuotąsias miestų valdžios institucijas.

Ankstesnė patirtis atskleidė, kad kai pavienius projektus vykdo organizuotos aglomeracijos statuso neturinčios miestų asociacijos ir grupės, kurias sudaro daugiau kaip 3 miestų valdžios institucijos iš skirtingų vietovių, gali kilti kliūčių dirbti darniai ir pasiekti reikšmingų rezultatų. Dėl to rekomenduojama, kad dalyvauti pageidaujančios miestų valdžios institucijų asociacijos ir grupės (neturinčios organizuotos aglomeracijos statuso) būtų iš tos pačios vietovės ir ribotų dalyvaujančių asocijuotųjų miesto valdžios institucijų skaičių.

Visos miestų valdžios institucijos privalo būti iš ES valstybių narių.

Paraiškos formas, susijusias su šiuo kvietimu teikti paraiškas, gali teikti tik anksčiau nurodytos valdžios institucijos.

Miesto valdžios institucija arba asociacija ir (arba) grupė gali pateikti tik vieną projekto pasiūlymą, susijusį su šiuo kvietimu teikti paraiškas.

3. 1-ojo kvietimo teikti paraiškas temos

Komisija nusprendė temas, kurias miestų valdžios institucijos gali spręsti UIA iniciatyvos priemonėmis, glaudžiai susieti su ES miestų darbotvarke.

⁵Organizuotomis aglomeracijomis vadinamos miestų valdžios institucijų asociacijos ir grupės, kurias atstovauja politinės-administracinės institucijos, perdavusios įgaliojimus formuoti ir įgyvendinti politiką srityje, kurią apima miesto naujovių diegimo projektas.

Be to, kiekvienas MVD konkursas bus sutelktas į ribotą temų skaičių. Atsiliepdami į 1-ąjį kvietimą teikti paraiškas kandidatai gali teikti projektų pasiūlymus, susijusius su šiomis temomis:

- skurdas miestuose (daugiausia dėmesio skiriant skurstantiems miestų rajonams);
- imigrantų ir pabėgėlių integracija;
- perėjimas prie naujos energetikos sistemos;
- Vietos ekonomikai reikalingos darbo vietos ir įgūdžiai

Kaip jau minėta, Komisija pageidauja, kad pateiktuose projektuose būtų pristatomi kūrybiški, novatoriški ir ilgalaikiai sprendimai, galintys išspręsti įvairius nurodytus iššūkius. Kadangi UIA tuo pačiu bus ir naujų idėjų laboratorija, Komisija siekia paskatinti originalius eksperimentus, kuriems būtų pasitelkiama įvairių sričių patirtis. Dėl to Komisija vengia pernelyg konkrečiai nurodyti, kokių projektų paraiškų ji tikisi.

Be to, kadangi šie projektai, iš esmės, atskiri bandymai, atsižvelgiant į tai, ką galima finansuoti ERPF lėšomis kaip atskirą MVD projektą, bus laikomasi lankstaus požiūrio. Tačiau bendras projektas privalo būti susijęs su tematiniais uždaviniais ir ERPF investicijų prioritetais. Todėl, esant reikalui, projektas gali finansuoti veiklą, įprastai finansuojamą įprastinės programų, pasitelkiant Europos socialinio fondo (ESF) lėšas, jeigu:

1. bendro projekto sukurtos žinios gali veiksmingai prisidėti prie tematinių uždavinių ir ERPF investicinių prioritetų ir
2. projektas nepernelyg sutelktas į paprastai ESF sričiai priklausančią veiklą.

- **Skurdas miestuose (daugiausia dėmesio skiriant skurstantiems rajonams)**

Skurdas miestams daro didelę įtaką – tiek pridarydamas nuostolių dėl prarandamo našumo ir sumažėjusių įnašų į viešąjį biudžetą, tiek dėl šalutinio poveikio, kai formuojasi socialinės įtampos, prastesnės sveikatos ir augančios socialinės bei erdvinės atskirties židiny. Kova su skurdu taip pat turi didžiulės įtakos vietos biudžetui dėl, pvz., intensyvios paramos tarnybų veiklos ir skurstantiems padėti skirtų pašalpų ar subsidijų mokėjimo. Dėl to nieko keisto, kad kova su skurdu miestuose (ypač susijusi su socialine erdvine atskirtimi) miestų, nacionalinių ir Europos lygmens suinteresuotųjų šalių buvo nurodyta, kaip pagrindinis ES miestų darbotvarkės prioritetas.

Šios problemos ir jos svarbos iškėlimas anaipol nėra naujiena. Tiesą sakant, vienas iš strategijos „Europa 2020“ tikslų yra 20 milijonų sumažinti ties skurdo riba gyvenančių arba socialinę atskirtį patiriančių žmonių skaičių, palyginti su 2010 metais. Tačiau nepaisant ambicingų tikslų nuo pat ekonominės krizės pradžios situacija pablogėjo. Nuo 2008 iki 2012 metų žmonių skaičius gyvenantis ties skurdo riba arba patiriantis socialinę atskirtį padidėjo 6,5 milijono iki beveik ketvirtadalio (24,8 %) populiacijos. 2012 metais kas ketvirtas europietis gyveno ties skurdo riba arba patyrė socialinę atskirtį⁶. Dėl to nėra abejonių, kad šioje srityje reikia įgyvendinti dar daug novatoriškų sprendimų.

Prie skurdo prisideda keletas veiksnių, pvz., nedarbas arba atsitiktiniai darbai, mažos pajamos / pensijos ir nepakankamos socialinės garantijos, žemas išsilavinimo lygis, nevienodos sveikatos apsaugos sąlygos, didelės būsto kainos / prasta būsto kokybė ir vieta, kliūtys gauti kokybiškas paslaugas, vaikų priežiūra ir išsilavinimą ir prastas paslaugų teikimas, didelės / augančios namų ūkių išlaidos (pvz., už maistą, komunalinius mokesčius, transportą), vienišų namų ūkių / vienišų tėvų daugėjimas, diskriminacija ir neaktyvus dalyvavimas bendruomeniniame, viešajame gyvenime. Šie veiksniai paprastai susijungia į užburtą skurdo, kuris daugumoje ES miestų ir rajonų tampa struktūrine problema ir susikoncentruoja konkrečiose vietovėse, ratą. Šis aspektas yra itin svarbus – skurdas ne tik pagilina socialinius skirtumus tarp žmonių ir grupių, bet ir stipriai įtakoja, kaip miestai apibrėžia savo erdves ir zonas. Augant skurdui didėja ir pavojus, kad miesto skurstantieji susitelks vargingose vietovėse, kurioms būdinga socialinė atskirtis, platesnio piliečių rato stigmatizacija, ribotas mobilumas (taip pat ir ribotos galimybės naudotis viešuoju transportu), ribotos galimybės gauti kreditą, prasta būsto būklė ir ne tik aplinkos sąlygų prastėjimas, bet ir sumažėjusios viešosios išlaidos prastėjimo prevencijai.

Kad skurdui miestuose būtų padarytas realus poveikis, Komisija tikisi gauti projektų, kurie pristatytų novatoriškus ir originalius sprendimus, ypač susijusius su pamatiniu skurdo ciklu vargingose vietovėse. Komisija pageidauja projektų, skirtų pagrindinių priežastinių veiksnių sąsajoms suardyti, žvelgiančių tiek į žmones tiek į vietas, kad būtų galima aptikti ir įgyvendinti tvarius sprendimus, suardysiančius socialinės ir teritorinės poliarizacijos ratą.

⁶EK šeštoji ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaita, 2014: http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/information/publications?title=&themeld=0&tObjectiveld=ALL&typeld=14&countryId=0&periodId=0&fundId=0&policyId=0&languageCode=en&search=1

- **imigrantų ir pabėgėlių integracija;**

Pagrindinių pasaulinės urbanizacijos varančiųjų jėgų atžvilgiu, migracija drauge su gimstamumu ir gyvenimo trukme yra viena svarbiausių. Daugeliui miestų ji gali būti netgi pati svarbiausia varančioji jėga. Dėl to nuodugni ir išsami migracijos politika yra nepamainomas veiksmingos miesto plėtros komponentas. Tačiau migracijos politika pasiteisins tik palaikoma veiksmingų integracijos strategijų, kurios per teikiamas paslaugas ir galimybes užtikrina ilgalaikę migrantų integraciją miesto terpėje.

Neabejotina, kad miestuose ši situacija atsiskleidžia aiškiausiai, nes dažniausiai būtent miestai dėl teikiamų paslaugų ir infrastruktūros kokybės lygio yra pirmasis imigrantų prieglobstis. Dėl to jie dažnai susiduria su sudėtingai ir ilgalaikiais integracijos ir abipusio pasitikėjimo skatinimo procesais. Jei integracija į miesto terpę yra prastai rūpinamasi, gali kilti daugybė problemų ir būti priimama neveiksmingų sprendimų, kurie visiškai nepatenkina pagrindinių poreikių ir atskiria imigrantus nuo darbo rinkos, būsto, sveiktos ir švietimo paslaugų ir t.t. Ypač pavojinga, kai miestams pavedama pasirūpinti dideliais ir netikėtais populiacijos pokyčiais, kurie staigiai apkrauna miesto tarnybas.

Nors daugumos ES miestų valdžios institucijos jau yra prisitaikiusios prie realijų ir yra pasiruošusios keisti strategiją, kad imigrantų ir pabėgėlių integracija būtų veiksminga, ERPF atžvilgiu, veiksmingą integraciją gali užtikrinti visa aibė priemonių, pvz.:

- investavimas į socialinę ir sveikatos infrastruktūrą: bendruomeninė socialinė rūpyba, bendruomenių centrai, prieglaudos, ligų prevencijos ir pirminės sveikatos priežiūros centrai ir t.t.
- investavimas į švietimo infrastruktūrą: vaikų darželius, mokyklas, profesines mokyklas ir t. t.;
- miesto regeneracija: fizinis ir socialinis teritorijų, kuriose susikongregavę imigrantai ar pabėgėliai, regeneravimas;
- būsto infrastruktūra: socialinis būstas

Kaip jau minėta, UIA projektai, iš esmės, bus atskiri bandymai, tad pripažįstama, kad anksčiau išvardytų investicijų tipų veiksmingumas labai priklauso nuo jų koordinavimo su socialine integracija ir darbo rinkos priemonėmis (pvz., mokymu, kalbos kursais, konsultavimu, instruktavimu, profesiniu mokymu ir įdarbinimo priemonėmis). - Dėl to sprendžiant, kurioms projekto dalims skirti ERPF finansavimą bus laikomasi lankstaus požiūrio, jeigu visą projektą galima vertinti, kaip prisidedantį prie tematinės tikslų ir ERPF investavimo prioritetų.

- **Perėjimas prie naujos energetikos sistemos**

Perėjimą prie naujos energetikos sistemos, ko gero, geriausia apibūdinti kaip baigtinės (daugiausiai išskatinio kuro) energijos sistemos pakeitimą sistema⁷, naudojančia daugumą atsinaujinančios energijos šaltinių ir išplečiančia didesnio energijos efektyvumo ir geresnio energijos paklausos valdymo teikiamas galimybes. Kaip ir vertinant kitus iššūkius, pažanga, susijusi su perėjimu prie naujos energetikos sistemos, ypač ryški miesto vietovėse. Miestų plėtra ir funkcionavimas turi milžiniškos įtakos energijos poreikiui, nes miestuose suvartojama nuo 60 iki 80 % pasaulio energijos ir išmetama apytiksliai tokia pati dalis CO₂.

Tai – viena svarbiausių ES problemų. Didelis energijos naudojimo efektyvumas padeda užtikrinti pasiūlą, tvarumą, įperkamumą namų ūkiams ir pramonei bei ES ekonomikos konkurencingumą. Tiesą sakant, tai vienas iš pagrindinių ES energetikos ir klimato strategijos uždavinių, nustatytas Energetinės sąjungos komunikate, 2014 metų Europos energetinio saugumo strategijoje ir energijos vartojimo efektyvumo komunikate.

Ilgą laiką miestai stengėsi įgyvendinti vietines tvarios energetikos iniciatyvas bei projektus ir buvo lyderiai sprendžiant pereinant prie efektyvesnio ir saugesnio požiūrio į energetiką. UIA siekia padėti paspartinti šį perėjimą. Nors mes nelinkę nurodyti, kokių projektų tipų tikimės, projektus teikiančios miestų valdžios institucijos turėtų atsižvelgti į keletą pagrindinių elementų. Pavyzdžiui:

- Atsinaujinančios energijos gamybos skatinimas vietiniu lygmeniu ir jos tiekimo gerinimas.
- Energijos suvartojimo efektyvumą užtikrinanti pastatų renovacija – ES pastatai suvartoja 40 % galutinės energijos, todėl tai yra didžiausia ir labiausiai atsiperkanti sritis, reikalaujanti tobulinimo.
- Energijos suvartojimo efektyvumo priemonės, skirtos minimizuoti kuro stygių ir stygiaus pasekmes (pvz., prastą sveikatą, vaikų skurdą, prastus mokymosi rezultatus ir t.t.)
- Mažai anglies dioksido išskiriančių technologijų diegimo skatinimas
- Energijos vartojimo efektyvumo ir pažangaus energijos valdymo viešojoje infrastruktūroje ir būsto sektoriuje palaikymas.
- Šildymo ir aušinimo poreikio mažinimas ir novatoriškų, gamtinių sprendimų įgyvendinimas pastatams ir rajonams šildyti / aušinti

⁷Energy Cities, 30 „Energy Cities“ pasiūlymų, kaip pereiti prie naujos energetikos sistemos miestuose ir didmiesčiuose, 2014: http://www.energy-cities.eu/IMG/pdf/cahier_short_jan2014_en.pdf

- Netechnologinių kliūčių šalinimas, pvz., skatinant miestiečius daryti tvaresnius sprendimus ir mažinti energijos paklausą.

Iš anksčiau aprašytos veiklos tipų aišku, kad „perėjimas prie naujos energetinės sistemos“ apima technologinius, visuomeninius, kultūrinius, ekonominius ir ekologinius aspektus, be to, aiškiai užsimenama, kad tai reiškia ir aktyvesnius miestiečių ir bendruomenių vaidmenis. Dėl to miestų valdžios institucijos turėtų ne tik nevaržomai eksperimentuoti su drąsiomis idėjomis, bet ir stengtis įtraukti bei informuoti savo miestelėnus, kad pelnytų jų išankstinį palankumą prieš įdiegiant naujus technologinius sprendimus ir užsitikrintų teigiamą požiūrį į pokyčius.

- **Vietos ekonomikai reikalingos darbo vietos ir įgūdžiai**

Diskusijose apie ES miestų darbotvarkę kaip vienas iš ES, valstybių narių, miestų ir miestelėnų prioritetų nuolat buvo keliamas klausimas apie darbo vietų kūrimą. Tai nėra kiek nestebina, turint omenyje, kad nors nedarbo lygis pastaruoju metu krenta, 2015 metų rugsėjį ES darbo neturėjo 22,6 milijonai žmonių, kurių dauguma priklauso įprastai darbingiausioms amžiaus grupėms ir sveikiausioms, labiausiai klestinčioms bendruomenėms.

Kaip ir vertinant kitas temas, sprendžiant šį iššūkį miestai atsiduria unikaliajame padėtyje, nes miestų valdžios institucijos priima sprendimus, aktualius daugumai miestiečių. ES po truputį kylant iš ekonominės krizės, vertėtų pamiršti prisiminti, kad daugiau nei du trečdaliai ES darbo jėgos gyvena miestuose ir kad miestų aglomeracijos yra pagrindiniai inovacijų, konkurencingumo ir ekonominio augimo visoje Europoje varikliai. Dėl to miestai vaidina pagrindinį vaidmenį kuriant ir palaikant tinkamas sąlygas novatoriškoms investicijoms, kurios kuria miestiečiams daugiau ir geresnių darbo vietų.

Vėlgi, smulkiai nenurodome, kokių projektų tikimės, bet įkvėpimo galima semtis iš URBACT ataskaitos „More jobs: better cities“⁸, nes joje nurodomi veiksmai, kurių miestų valdžios institucijos gali imtis plėtrai skatinti ir darbo vietų skaičiui didinti. Pavyzdžiui:

⁸ „More Jobs : Better Cities“, 2013 m. URBACT ataskaita: <http://urbact.eu/more-jobs-better-cities-framework-city-action-jobs>

- vietos tiekimo grandinių stiprinimas siekiant padėti vietos ekonomikai pasinaudoti vietos rinka ir aktyvus ryšių tarp vietos įmonių, jų akcininkų ir vietinių bei platesnių rinkos galimybių steigimas
- veiksmai, padedantys didinti paklausą ir užmegzti smulkių ir vidutinių įmonių ryšius platesnėmis rinkomis;
- esamų smulkių ir vidutinių įmonių palaikymas, nustatant pagrindinius joms tenkančius iššūkius ir teikiant novatoriškus sprendimus;
- Verslios aplinkos suteikimas, bendradarbiavimas su verslo bendruomene ir ryšių su pagalbiniais verslais (t. y. žiedinė ekonomika, kai vieno proceso atliekos tampa kitų procesų žaliava...)
- Geresnės verslo kultūros vystymas ir naujų bendrovių bei socialinių įmonių kūrimo skatinimas puoselėjant palankią vietinę ekosistemą, įskaitant „verslo inkubatorius“ ir panašias iniciatyvas.
- Darbo vietas generuojančių sektorių (pvz., ekologiškos ekonomikos, sveikatos, IRT ir t. t.) puoselėjimas.

Kad ekonominė plėtra atneštų kuo daugiau naudos, Komisija pripažįsta, kad miestai savo darbo rinkose privalo užtikrinti, jog paklausa (siūlomi darbai) atitiktų pasiūlą (įsidarbinti siekiančius žmones). Įgūdžių lavinimas ir darbo rinkos poreikių įžvalga yra būtini, žmonės privalo turėti tinkamus įgūdžius, jeigu nori ilgam įsidarbinti konkurencingoje darbovietėje. Veiksmus kuriantys miestai gali apsvarstyti šiuo elementus: darbas su švietimo įstaigomis, pritaikant jų švietimo paslaugas prie besikeičiančių darbo rinkos poreikių, įgūdžių poreikio skatinimas, bendradarbiavimas su darbdaviais, kad apie reikalingus įgūdžius būtų žinoma iš anksto.

Kadangi UIA projektai, iš esmės, bus atskiri bandymai, kaip jau minėta, sprendžiant, kurioms projekto dalims skirti ERPF finansavimą bus laikomasi lankstaus požiūrio, jeigu visą projektą galima vertinti, kaip prisidedantį prie tematinės tikslų ir ERPF investavimo prioritetų, ir projektas nebus pernelyg sutelktas į veiklą, kurią paprastai finansuoja ESF.

4. Finansavimo principas

MVD iniciatyva laikosi „bendrųjų išlaidų“ principo. 80 % tinkamų finansuoti išlaidų bendrojo finansavimo principu padengia ERPF. Visi partneriai, gaunantys ERPF finansavimą, privalo užsitikrinti viešojo arba privataus sektoriaus paramą, kad surinktų visą biudžetą (mažiausiai 20 %) naudodamiesi savo arba kitų šaltinių ištekliais. Tačiau rekomenduojama didžiąją dalį lėšų surinkti iš viešojo sektoriaus šaltinių.

UIA mokėjimo planas daugiausia pagrįstas išankstinio ERPF mokėjimo principu:

- pirmasis išankstinis ERPF mokėjimas, kurį sudaro 50 % ERPF finansavimo, suteikiamas miesto valdžios institucijai pasirašius Subsidijavimo sutartį
- Antrasis išankstinis ERPF mokėjimas, kurį sudaro 30 % ERPF finansavimo, suteikiamas miesto valdžios institucijai po tarpinės pažangos ataskaitos, kurioje nurodomos audituotos projekto išlaidos, pateikimo ir patvirtinimo
- Trečiasis ERSF mokėjimas atliekamas patvirtinus galutinę pažangos ataskaitą, kurioje taip pat pateikiamos audituotos projekto išlaidos
- Galutinis ERPF mokėjimas projektui suteikiamas po galutinės kokybės ataskaitos pateikimo ir patvirtinimo

Išsami informacija apie UIA projektų finansavimo principą pateikiama UIA rekomendacijų 1.7 dalyje.

5. Projekto generavimas ir rengimas

5.1 Partnerystė įgyvendinant iniciatyvą *Urban Innovative Actions*

UIA projektus kuriančios miestų valdžios institucijos skatinamos glaudžiai bendradarbiauti su atitinkamais papildomais partneriais. Visi partneriai turi būti iš ES. Partnerystę gali sudaryti:

- **Miesto valdžios institucija:** UIA iniciatyva veikia grindžiama miesto valdžios institucija, atsakinga už bendrą viso projekto įgyvendinimą ir valdymą.

Nota bene:

- Kai asociacijos ir grupės pripažįstamos organizuotomis aglomeracijomis, UIA projekto kontekste institucija, įskaitant visas kitas susijusias miesto valdžios institucijas, laikoma miesto valdžios institucija.
- Jei miestų valdžios institucijų asociacijos ir (arba) grupės neturi teisėto organizuotos aglomeracijos statuso, susijusių miestų valdžios institucijų prašoma nurodyti pagrindinę miesto valdžios instituciją ir asocijuotąsias miestų valdžios institucijas. Konkrečiau:
 - Pagrindinė miesto valdžios institucija atsakinga už bendrąjį viso projekto įgyvendinimą ir valdymą ir prisiima visą finansinę ir teisinę atsakomybę už įgaliotą valdžios instituciją.
 - Asocijuotosios miestų valdžios institucijos bus atsakingos konkrečios veiklos atlikimą ir susijusių rezultatų ar išdavų įgyvendinimą. AMVI bus suteikta projekto biudžeto dalis ir jos pateiks ataskaitą apie išlaidas, patirtas atliekant veiklą.

- **Diegimo partneriai:** institucijos, agentūros, organizacijos, privataus sektoriaus partneriai, asociacijos, kurios vaidins svarbų vaidmenį įgyvendinant projektą. Jie bus atsakingi už konkrečios veiklos vykdymą ir susijusių rezultatų ir išdavų įgyvendinimą. Būtina pabrėžti, kad projekte kaip oficialūs partneriai gali dalyvauti tik juridiniais asmenimis įregistruotos organizacijos. Konsultavimo įmonės, kurių pagrindinė veikla Europos projektų vystymas ir valdymas, negali dalyvauti projekte kaip oficialūs partneriai.

Projektą kurti ir įgyvendinti turėtų **platesnė suinteresuotųjų šalių grupė**. Į šią grupę galėtų būti įtrauktos institucijos, agentūros, organizacijos ir asociacijos. Jos neatliks tiesioginio vaidmens, bet užtikrina sklandesnį ir efektyvesnį įgyvendinimą, be to, joms suteikiamos bendros projekto nuosavybės teisės.

Diegimo partneriai, kaip bet kuri kita platesnės suinteresuotųjų šalių grupės organizacija, negali pateikti projekto pasiūlymo šio konkurso kontekste.

Išsami informacija apie miestų valdžios institucijų (kai kuriais atvejais ir asocijuotų miestų valdžios institucijų) bei diegimo partnerių vaidmenis ir atsakomybes pateikiama UIA rekomendacijų 2.1 dalyje.

5.2 Projekto veikla

UIA projektų kontekste veikla organizuojama pagal darbo paketus ir palaiko vieną ar keletą ERPF tematinių tikslų bei atitinkamų investavimo prioritetų, kaip nurodyta ESIF skirto Bendrųjų nuostatų reglamento⁹ 9 straipsnio ir ERPF 5 straipsnio pirmojoje pastraipoje.

Kiekvienam projektui bus paskirtas UIA ekspertas:

- nuolat teiksiantis patarimus ir rekomendacijas apie veiklos pobūdį, ypač apie novatorišką turinį
- padėsiantis rengti dokumentaciją ir išdavas, kurie apibendrins ir paskleis įgytą patirtį, gerąją praktiką ir t. t. platesnei auditorijai.
- užtikrinsiantis, kad veikla būtų vykdoma, kaip numatyta, ir atitiktų patvirtintą pasiūlymą.

Išlaidos už UIA ekspertus (įskaitant keliones ir apgyvendinimą) dengiamos UIA iniciatyvos.

Daugiau informacijos apie UIA ekspertų vaidmenį ir užduotis pateikiama UIA rekomendacijų 1.5 dalyje.

5.3 Biudžeto straipsniai ir reikalavimus atitinkančios išlaidos

Visos išlaidos susijusios su UIA projektų įgyvendinimu atitinka UIA rekomendacijas ir įtraukiamos į atitinkamas biudžeto eilutes:

- Personalias
- Biuras ir administracija
- Komandiruotės ir apgyvendinimas
- Išorinė ekspertizė ir paslaugos
- Įranga
- Infrastruktūra ir statybų darbai

⁹Bendrų nuostatų reglamentas (ES) Nr 1303/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

6. Paraiškos pateikimo procesas

Paraiškos dokumentų paketą 1-ajam UIA konkursui sudaro:

- Šie nuostatai (visomis ES kalbomis)
- Kuriama paraiškos forma, patvirtinimo lapas ir rekomendacijos (visomis ES kalbomis)

Be to, daugeliu atveju dėl susijusių iniciatyvos taisyklių reikia atsižvelgti į UIA rekomendacijas (tik anglų kalba).

Visus dokumentus taip pat galima rasti UIA svetainėje.

Paraiškos procesą galima atlikti elektroniniu būdu naudojant UIA *Electronic Exchange Platform* (EEP). Paraišką sudaro paraiškos formą ir nuskaitytas pasirašytas patvirtinimo lapas. Nuorodą į EEP šiems dokumentams kurti ir pateikti raiste greta minėtųjų dokumentų UIA svetainėje. EEP veiks ir ja naudojantis bus galima pateikti paraišką vėliausiai likus vienam mėnesiui iki pateikimo pabaigos.

Paraiškų teikėjams rekomenduojama užpildyti paraiškos formą aiškia anglų kalba, nors ją galima pateikti ir bet kuria oficialia ES kalba. Turėkite omenyje, kad pateiktos paraiškos formos strateginis ir veikimo vertinimas bus atliekamas remiantis angliška versija (jeigu paraiškos forma bus pateikta kita kalba, ją išvers į anglų kalbą išorinis paslaugų teikėjas, su kuriuo sudaro sutartį nuolatinis sekretoriatas (PS)). Vertimo kokybė negarantuojama.

Paraiškos formą ir patvirtinimo lapą galima teikti iki 31/03/2016, 14h00 CET.

7. Atrankos procesas

Kiekviena pateikta paraiška yra atrenkama atliekant procesą suskirstytą į šiuos etapus:

1. Tinkamumo ir priimtimumo patikra
2. Strateginis įvertinimas
3. Veiklos vertinimas

7.1 Tinkamumo ir priimtimumo patikra

Pasibaigus paraiškų teikimo laikotarpiui pradedama gautų paraiškos formų ir jų priedų atitikties patikra, vadovaujantis oficialiais tinkamumo ir priimtimumo kriterijais. Šiuos kriterijus sudaro

minimalūs techniniai reikalavimai, kurie besąlygiškai taikomi visoms pateiktoms paraiškoms. Tinkamumo ir priimtumo patikrą sudaro šie elementai:

Tinkamumas

1. Paraiškos forma pateikta elektroniniu būdu naudojant EEP iki pateikimo laikotarpio pabaigos, nurodytos konkurso nuostatuose
2. Paraiškos forma yra visiškai užpildyta
3. Pareiškėjas yra miesto valdžios institucija, dirbanti vietos administraciniame vienetė, kuris pagal urbanizacijos laipsnį priskiriamas didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriame gyvena mažiausiai 50 000 žmonių.

ARBA

- Pareiškėjas yra miesto valdžios institucijų, dirbančių vietos administraciniuose vienetuose, kurie pagal urbanizacijos laipsnį priskiriami didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriuose gyvena mažiausiai 50 000 žmonių, asociacija arba grupė.
4. (Jeigu taikytina) Jeigu asociacija arba grupė neturi įteisinti organizuotos aglomeracijos statuso, pristatoma pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotosios miestų valdžios institucijos.
 5. Laikomasi laiko apribojimų: projekto pabaigos data atitinka kvietimo ir iniciatyvos reikalavimus.
 6. Laikomasi maksimalus biudžeto reikalavimų ir bendrojo finansavimo principo

Priimtumas

1. Pasirašytas patvirtinimo lapas įkeliamas į EEP sistemą ir pridedamas prie paraiškos formos iki paraiškų pateikimo pabaigos.

Jeigu laikomasi ne visų išvardytų reikalavimų, paraiška toliau nevertinama.

7.2 Strateginis vertinimas

Tinkamų ir priimtųjų paraiškų strateginę patikrą atlieka išorinių ekspertų komisija. Strateginis vertinimas sudaro 80 % bendrojo projekto vertinimo svertinio rodiklio, o jis susideda iš šių kriterijų:

- Inovatyvumas (40 % svertinio rodiklio) – kaip pareiškėjas sugeba parodyti, kad projekto pasiūlymas yra naujas ir turi neabejotiną pridėtinės vertės potencialą;
- Partnerystė (15 % svertinio rodiklio) – Kaip pagrindinės suinteresuotosios šalys prisideda prie projekto įgyvendinimo

- Galimybė įvertinti (15 % svertinio rodiklio) – kiek projekto rezultatų bus galima išmatuoti;
- Galimybė perleisti (10 % svertinio rodiklio) – Kokią projekto dalį bus galima perleisti kitiems Europos miestams

Pagrindiniai kiekvieno kriterijaus vertinimo klausimai pateikiami UIA rekomendacijų 3.2.2 dalyje.

Išorinių ekspertų komisija išanalizuoja strateginio vertinimo rezultatus ir išrikiuoja paraiškas pagal vertinimo balus. Kaip numato Komisija, paraiškos, surinkusios daugiau balų nei numatyta riba, patenka į veiklos vertinimo etapą.

Paraiškų teikėjams apie sprendimą bus pranešta pasibaigus strateginio vertinimo procesui.

7.3 Veiklos vertinimas

Veikimo įvertinimas, kurį atlieka NS, sudaro 20 % bendrojo projekto vertinimo svertinio rodiklio.

Pagrindinis veiklos vertinimo tikslas yra įvertinti paraiškų kokybę (įskaitant projekto pagrįstumą, patikimumą, darbo plano nuoseklumą ir vientisumą, siūlomų valdymo struktūrų kokybę, biudžeto subalansuotumą ir proporcingumą, siūlomos komunikacijos kokybę).

Pagrindiniai „Kokybės“ kriterijaus vertinimo klausimai pateikiami UIA rekomendacijų 3.2.3 dalyje.

Po veiklos vertinimo atrankos komitetas, kurį sudaro įgaliotasis subjektas ir komisija, atlieka galutinę atranką. Komisija galutinai patvirtina atrinktus projektus. Paraiškų teikėjams apie sprendimą bus pranešta pasibaigus veikimo vertinimo procesui.

7.4 Vertinimo rezultatų sistema

Kiekvienam svertiniam kriterijui suteikiama nuo 1 iki 5 balų, kurie sudaro vidutinį projekto įvertinimą.

Išsami informacija apie vertinimo rezultatų sistemą pateikiama UIA rekomendacijų 3.2.4 dalyje.

8. Viešieji pirkimai, auditas ir valstybės pagalba

Projekto partneriai, atitinkantys perkančiosios organizacijos apibrėžimą nurodomą atitinkamų nacionalinių pirkimų įstatymų, privalo laikytis taikomų viešųjų pirkimų įstatymų.

Projekto pateikiamų išlaidų auditą privalo atlikti nepriklausomas auditorius. Nepriklausomo audito išvados privalo apžvelgti skelbiamų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą, prekių ir paslaugų teikimą, deklaruojamų išlaidų patikimumą ir tai, ar išlaidos bei veikla atitinka bendruomenės ir nacionalinius įstatymus.

Patvirtinti projektai privalo atitikti valstybės pagalbos taisykles; valstybės pagalba laikoma bet kokiais būdais valstybės institucijų teikiama parama ūkio subjektams. Dėl to UIA iniciatyvos finansuojamų projektų ekonominė veikla (t.y. prekių arba paslaugų tiekimas rinkai) turi atitikti valstybės pagalbos taisykles. Būtina turėti omenyje, kad jeigu nustatoma valstybės pagalbos veiksmi, projektams gali būti pritaikyti apribojimai.

Išsami informacija apie viešuosius pirkimus ir valstybės pagalbą pateikiama UIA rekomendacijų 4.5.7 ir 4.5.8 dalyje.

9. Kaip gauti pagalbos

NS darbuotojai pasirengę padėti paraiškų teikėjams visai techniniais klausimais konkurso metu. Kontaktinę informaciją galima rasti UIA svetainėje.

NS taip surengs 4 seminarus paraiškų teikėjams šiaurės, pietų, rytų ir vakarų Europos miestuose. Seminarų paraiškų teikėjams laikas ir vieta bus nurodyti UIA svetainės dalyje „Events“.

10. Pagrindinės datos

- 15/12/2015 – 1-ojo konkurso pradžia
- 31/03/2016 – Paraiškos formų pateikimo pabaiga
- 10/2016 – Orientacinė galutinio projektų patvirtinimo data
- 10/2016 – Orientacinė patvirtintų projektų pradžios data

Nekantraujame netrukus susipažinti su jūsų projektų pasiūlymais!